

Försäkringskassan informerar

GÄLLER FRÅN 02.06.01

Arbets-skade- försäkring

Svensk socialförsäkring

Du som bor eller arbetar i Sverige omfattas som regel av svensk socialförsäkring. Socialförsäkringen är uppdelad i en bosättningsbaserad och en arbetsbaserad försäkring med därtill knutna förmåner. Den här broschyren handlar om arbetsskadeförsäkringen som är en arbetsbaserad försäkringsförmån.

Arbetar du i Sverige som anställd, uppdragstagare eller som egenföretagare omfattas du av den arbetsbaserade försäkringen. Upphör arbetet kan försäkringen fortsätta att gälla i tre månader, ett så kallat efterskydd. I vissa fall kan efterskyddet bli längre eller kortare.

Det finns särskilda regler för arbete i annat EU/EES-land. Vanligtvis är du försäkrad i det land där du arbetar. Särskilda regler finns även för dig som är utsänd av din arbetsgivare, arbetar på fartyg eller som diplomat med flera.

För att du ska ha rätt till ersättning från Försäkringskassan måste du även uppfylla de försäkringsvilkor som finns beskrivna i broschyren.

Observera att du ska anmäla till Försäkringskassan om du tänker sluta arbeta i Sverige och lämna landet eftersom detta kan påverka din rätt till förmån.

För ytterligare information se även broschyren "Försäkrad i Sverige genom bosättning eller arbete" som kan hämtas hos Försäkringskassan eller på hemsidan www.fk.se.

Arbetskadeförsäkringen

Skadas man på arbetsplatsen eller på väg till eller från arbetet kan man få ersättning från arbetskadeförsäkringen.

Försäkringen gäller för alla som förvärvsarbetar – anställda, uppdragstagare och egenföretagare. Försäkringen gäller även vissa studerande som utsätts för särskilda risker under utbildning.

Man kan få ersättning för särskilda kostnader och för en varaktig nedsättning av arbetsförmågan. Blir man sjukskrivnen på grund av en arbetskada får man sjukpenning.

För arbetsskador som inträffat före 1 juli 1977 gäller särskilda regler. Kontakta din försäkringskassa för mer information om du har en gammal skada.

Anmälan om arbetskada

Drabbas du av en arbetskada ska arbetsgivaren genast meddelas liksom skyddsombudet. Arbetsgivaren ska anmäla skadan till Försäkringskassan. Han ska kontakta skyddsombudet, som också ska skriva under anmälan för att visa att han känner till den. Skyddsombudet får en kopia av anmälan.

Är du egenföretagare ska du själv anmäla skadan till Försäkringskassan.

Är du studerande ska du meddela skolan som då anmäler skadan till Försäkringskassan.

Det är viktigt att alla arbetsskador anmäls till Försäkringskassan. Det gör du genom att fylla i blanketten "Anmälan om arbetskada". Blanketten kan beställas eller hämtas hos Försäkringskassan. Den kan också hämtas hem från Internet under adressen www.forsakringskassan.se. Den ifyllda blanketten skickar du sedan i original till: Försäkringskassan, LAF, 831 88 Östersund.

Vad är en arbetsskada?

En arbetsskada är en skada eller sjukdom som beror på olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

Olycksfall

Olycksfall är en skada som uppkommit i samband med en särskild händelse (olycksfallsmoment). Händelsen ska vara

- relativt kortvarig
- i viss mån ovanlig och oförutsedd.

Färdolycksfall

Råkar man ut för ett olycksfall och skadar sig under direkt färd till eller från arbetet, betraktas det som arbetsskada.

Arbetssjukdom

I arbetsmiljön kan det finnas skadliga faktorer som kan ge upphov till olika sjukdomar. Med skadlig inverkan i arbetet menas i huvudsak de faktorer i arbetsmiljön som kan påverka den fysiska och psykiska hälsan negativt. Exempel på skadliga faktorer i arbetet som kan leda till arbetssjukdomar är:

- tungt eller ensidigt arbete
- vibrationer eller skakningar
- buller
- olika ämnen
- psykiskt påfrestande arbetsförhållanden.

Exempel på sådant som inte räknas är sjukdomar av psykisk eller psykosomatisk natur som beror på

- företagsnedläggning
- bristande uppskattning av arbetsinsatser
- vantrivsel med arbetsuppgifter eller arbetskamrater.

Smitta

En del smittsamma sjukdomar betraktas som arbetsskador. Dit hör till exempel gulsot och den så kallade sjukhus-

sjukan. En förutsättning är att smittokontakten har förekommit vid arbete i sjukvårdsinrättning vid behandling, vård eller omhändertagande av en smittförande person. Smittokontakten kan också ha förekommit i arbete med smittförande djur eller material.

Sjukdomar som har framkallats genom smitta omfattas av försäkringen om smittan har skett vid arbete i laboratorium.

Försäkringen gäller alltid för smittsamma sjukdomar som beror på olycksfall i arbetet.

Arbetskada eller inte?

Försäkringskassan utreder bara en arbetskada om det är aktuellt att pröva rätten till ersättning från arbetsskadeförsäkringen. Det innebär att Försäkringskassan aldrig gör en prövning bara för att fastställa en arbetskada.

Försäkringskassan utreder

Försäkringskassan börjar sin utredning med att ta reda på om du har varit utsatt för olycksfall i arbetet eller om några skadliga faktorer funnits i din arbetsmiljö. Det måste också finnas ett läkarutlåtande med en utförlig beskrivning av sjukdomen/skadan, uppkomst och orsak samt hur den påverkar arbetsförmågan.

Försäkringskassan har en försäkringsläkare som hjälper till med medicinska frågor och vid kontakter med andra läkare. Försäkringsläkarens uppgift är inte att besluta om rätt till ersättning från försäkringen.

Försäkringskassan gör en helhetsbedömning när de tar ställning till om det är en arbetskada. Vid bedömningen tas hänsyn till skäl som talar både för och emot att skadan eller sjukdomen är orsakad av arbetet. Om Försäkringskassan konstaterar att övervägande skäl talar för att skadan uppkommit till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetslivet, bedöms din skada som arbetskada.

Ersättning från försäkringen

Livränta

Har du fått din arbetsförmåga bestående nedsatt av en arbetsskada kan du få livränta. Livräntan ska täcka den inkomstförlust du har gjort på grund av skadan upp till 7,5 prisbasbelopp (se nedan).

Livränta kan beviljas

- under rehabilitering
- vid omplacering eller byte till annat arbete med lägre inkomst
- när förtidspension eller sjukbidrag beviljas.

Livränta kan beviljas för viss tid eller tills vidare.

När man beräknar livräntan jämför man den inkomst du skulle ha haft om du inte blivit skadad med den inkomst du beräknas få med skadan. Livräntan är skillnaden mellan inkomsterna.

Livräntan är knuten till prisbasbeloppet som fastställs för varje år.

Sjukpenning

Sjukpenning betalas ut på samma sätt som vid annan sjukdom.

Sjukvård utomlands

Den som skadar sig vid arbete i ett annat land kan få ersättning för sjukvård.

Tandvård

Kostnader för tandvård ersätts. En förutsättning är att tandläkaren arbetar inom den offentliga vården eller är ansluten till Försäkringskassan.

Särskilda hjälpmedel

Den som behöver ett särskilt hjälpmedel efter skadan kan få kostnaderna ersatta av försäkringen.

Begravningshjälp

Vid dödsfall på grund av arbetsskada betalas begravningshjälp ut. Begravningshjälp är 30 procent av prisbasbeloppet.

Livränta till efterlevande

Livräntan ska ersätta en del av det inkomstbortfall som uppstår på grund av ett dödsfall och kan betalas ut som barnlivränta, omställningslivränta och särskild efterlevandelivränta.

Pröva ett arbete

Den som har förtidspension eller sjukbidrag och vill pröva ett arbete kan ansöka om vilande förtidspension under högst tre år. Den som har en livränta som är samordnad med förtidspensionen eller sjukbidrag kan få livräntan vilande under samma tid som pensionen är vilande.

Prisbasbeloppet

Prisbasbeloppet är ett belopp som visar prisutvecklingen i samhället. Det fastställs av regeringen varje år efter en beräkning av Statistiska Centralbyrån.

Äldre skador och regler

För alla skador som har inträffat och anmälts till Försäkringskassan före den 1 juli 2002 gäller äldre bestämmelser.

För skador, som inträffat eller visat sig före 1 juli 1977 gäller lagen om yrkesskadeförsäkring.

Trygghetsförsäkringar

Arbetsskadeförsäkringen ger ett grundskydd vid arbetsskada. AMF Försäkring har ansvar för andra trygghetsförsäkringar som ökar skyddet. Den som vill veta mer om trygghetsförsäkringarna kan vända sig till sin arbetsgivare eller till sin fackliga organisation.

Det statliga personskadeskyddet

Det statliga personskadeskyddet gäller för den som skadas under militär-, civilförsvars- eller räddningstjänst. Personskadeskyddet gäller också den som är häktad eller intagen på anstalt.

Mer information finns i Försäkringskassans broschyr "Statligt personskadeskydd".

Inte är nöjd med beslutet

Du får ett beslut om din rätt till ersättning från Försäkringskassan. Om du anser att beslutet är felaktigt kan du överklaga. Upplysningar om hur det går till hittar du på beslutet.

Översiktlig information

Den här broschyren ger översiktlig information och ska inte betraktas som lagtext i ämnet.

Ytterligare information kan du få hos Försäkringskassan, på Internet:

www.forsakringskassan.se,

eller ring servicetelefon
020-524 524.

Informationen finns på talkassett och i punktskrift som beställs gratis från Inläsningstjänst AB, tel 08-556 115 64. Ljudfiler finns också på Internet.

Fastställd av Riksförsäkringsverket
Produktion Försäkringskassaförbundet

FKF 4400 06.02 XX